Route 2: Terug naar de tekentafel

1. In het kort

Aanleiding

In juli 2025 heeft Tienskip de opdracht binnen European Youth Capital (EYC) teruggegeven. Route 2 vormt een voorstel voor een nieuwe opdracht, waarbij Tienskip eindverantwoordelijk kan blijven voor de jongerenparticipatie, maar het proces van EYC tot nu toe aangepast wordt. Eerder dit jaar heeft Stichting Tienskip de participatiestrategie en Code Young voorgesteld als basis voor EYC. Deze voorstellen zijn toen volgens Tienskip niet doorgevoerd, waardoor jongeren onvoldoende zeggenschap kregen in het huidige EYC-proces. Dit terwijl er wel al concrete programma-ideeën liggen. Dit gaat in tegen de randvoorwaarden die Tienskip stelt rond duurzame jongerenparticipatie. Mede hierdoor stelt Tienskip route 2 voor.

Kern van Route 2

- Proces boven inhoud: jongeren bepalen de inhoud en krijgen begeleiding van partners. Er wordt gestreefd naar een baanbrekend proces boven een baanbrekend eindproduct.
- EYC-proces tot nu toe: inhoudelijke programma-ideeën worden voor nu even geparkeerd en vormen mogelijk de basis voor de verdere ontwikkeling.
- Bereiken: we bereiken jongeren via een breed pakket aan participatiemethoden, zodat een brede en diverse groep jongeren betrokken wordt. Denk hierbij aan Tienskipdagen, het jongerenplatform en pilots voor specifieke doelgroepen.
- Youth in the lead: jongeren krijgen een prominentere plek in de governance, zijn betrokken bij elke stap en werken plannen uit in “kopgroepen”. Alle routes om mee te doen zijn vrij toegankelijk.
- Code Young: de vier stappen (Beginnen – Bereiken – Beslissen – Borgen) worden leidend in alle fases van het titeljaar.
- Financieel: lagere proceskosten, cofinanciering via partners/fondsen ten behoeve van jongereninitiatieven en eigen in-kind bijdragen.

Belangrijk

De genoemde plannen zijn niet nieuw: zij zijn al eerder dit jaar met de gemeente gedeeld. Route 2 is dus geen nieuw traject en is gebaseerd op voorstellen die Tienskip in februari en april al hebben gedaan. Onderaan het document leest u een FAQ over de kansen en valkuilen.

Vervolg

De aanpassingen die moeten worden gedaan aan Bid 3 om Route 2 te bewerkstelligen kan Tienskip voor bid 3 aanleveren. Dit doet de organisatie kosteloos en kan tijdig worden aangeleverd.

2. Inhoudsopgave

1. In het kort....1
Aanleiding....1
Kern van Route 2....1
Belangrijk....1
Vervolg....1
2. Inhoudsopgave....2
3. Toelichting beide routes....4
4. Route 2: Waarom eigenlijk?....4
4.1 De rol van jongeren tot nu toe....4
4.2 Baanbrekend proces boven eindproduct....5
5. Governance- of managementstructuur....6
5.3 Overkoepelende structuur....7
5.1 Zelf initiatief nemen: Youth in the lead....7
5.2 Samen keuze maken: Kopgroepen....8
6. Participatiestrategie en werkwijze....8
6.1 Bereiken....9
6.1.1 Brede groep: Tienskip(dagen)....9
6.1.2 Brede groep: Het jongerenplatform....9
6.1.3 Brede groep: De participatiekalender....10
6.1.4 Specifieke groep: Collectieven van jongeren om de dorpen te bereiken....10
6.1.5 Specifieke groep: Thuiszittende en/of introverte jongeren....10
6.1.6 Specifieke groep: Werkende jongeren....11
6.1.7 Samenvatting....11
6.2 Betrekken & meedoen: Verschillende niveaus van betrokkenheid....12
6.2.1 Incidenteel betrokken: Van promotie tot participatie-moment....12
6.2.2 Structureel bijblijven: Onze whatsapp-community....12
6.2.3 Initiatiefnemende toppers: Jongeren die bezig zijn met hun eigen project....12
6.2.4 Actief meedoen: Kopgroepen voor overkoepelende thema's....13
6.2.5 Wat gaan we anders doen dan nu?....13
6.3 Code Young: Jongeren betrekken in alle stappen....13
6.3.1 Beginnen....14
6.3.2 Bereiken....14
6.3.3 Beslissen....14
6.3.4 Borgen....14
7. Financiën....14
7.1 Inleiding....14
7.2 Cofinanciering binnen EYC....15
7.3 Aansluiting bij bestaand beleid en financieringsstromen....15
7.4 Eigen bijdrage Tienskip....16
8. Commitment Tienskip & Consequenties Bid 3....16
9. Veelgestelde vragen (FAQ) over valkuilen en kansen....16
I. Waarom kan Route 2 niet worden gerealiseerd in het huidige EYC-proces?....16
II. Waarom kan Route 2 niet vanaf december de manier van werken worden?....17
III. Waarom bevat dit plan geen hoofdstuk inhoud?....17
IV. Wat wordt er gedaan met de inhoud die tot op heden is opgehaald?....17

V. Hoe bewaak je dat jongeren niet afhaken bij de keuze voor Route 2?.....17
VI. Wat heeft Route 2 voor effect op de kansen bij de Europese jury?.....17
VII. Wat zijn de financiële consequenties voor Route 2?.....18
VIII. Wat wordt de rol van de huidige kernpartners?.....18
IX. Wat houdt Route 2 in voor de rol van Tienskip?.....18
X. Zal Tienskip het Bid ondertekenen in Route 2?.....18
XI. Wat betekent Route 2 voor de jongeren die nu in de community zitten?.....18

3. Toelichting beide routes

Tienskip wil in een nieuwe opdracht een bijdrage leveren aan het verwezenlijken van de doelen achter European Youth Capital (EYC). Ter verduidelijking is de doelstelling volgens ons inzicht het structureel en duurzaam betrekken van jongeren bij het vormen van Leeuwarden. Het is goed om te beseffen dat het ondertekenen van het Bid niet onvoorwaardelijk is. Tienskip zal het Bid alleen ondertekenen wanneer er sprake is van een betekenisvolle nieuwe opdracht. Het is uiteindelijk aan de gemeente om een keuze te maken welke route (lees: opdracht) het meest overeenkomt met de visie van de gemeente. Het onderscheid wordt hierbij gemaakt tussen de huidige rol van Tienskip, waarbij Tienskip in de opdracht voor de zomer verantwoordelijk was voor de volledige jongerenparticipatie omtrent EYC. In Route 1 zal deze opdracht worden aangepast en de rol van Tienskip afgebakend zijn. Het EYC-proces zal (in de breedste zin) niet gewijzigd hoeven te worden. Binnen Route 2 kan de rol van Tienskip hetzelfde blijven als in de opdracht voor de zomer. Het EYC-proces zal dan anders worden ingericht en dit vormt de basis voor wat er in Bid 3 is omschreven. In dit document lees je meer over Route 2 en hoe het EYC-proces anders kan worden ingericht om ruimte te maken voor de fijnmazige strategie op jongerenparticipatie en een concrete werkwijze die hieruit volgt. Mocht je meer willen weten over Route 1, kan je dit document lezen.

4. Route 2: Waarom eigenlijk?

De ambitie rond European Youth Capital is voor Tienskip vanaf het begin kraakhelder: jongeren duurzaam en structureel meenemen in het vormen van Leeuwarden. De totstandkoming van plannen en programma's rond EYC biedt een unieke kans om een baanbrekend proces neer te zetten. In tegenstelling tot veel beleid, is omtrent de programmering van EYC sprake van een blanco vel die helemaal voor, met en door jongeren kan worden ingevuld.

Juist dit proces kan al aan de voorzijde de grootste opbrengst van EYC zijn: het opbouwen van een duurzame structuur voor blijvende jongerenparticipatie. Daarmee wordt een stevig fundament gelegd, waar de gemeente ook na 2028 profijt van heeft.

4.1 De rol van jongeren tot nu toe

In ons statement aan de wethouders heeft Tienskip aangegeven geen verantwoordelijkheid te kunnen dragen rond jongerenparticipatie binnen het huidige EYC-proces. Illustratief zijn bijvoorbeeld de gesprekken die Tienskip heeft gehad met studentenorganisaties. In deze gesprekken komt wantrouwen richting de gemeente op basis van eerdere ervaringen naar voren. In lijn hiermee wordt veel scepsis gedeeld over de totstandkoming van de plannen, waarbij deze organisaties zich zorgen maken dat EYC een feestje van de gemeente wordt.[1] Deze scepsis wordt versterkt doordat er nog geen duidelijke en toegankelijke routes zijn om jongeren uit deze organisaties een actieve rol te geven. Tienskip heeft eerder een participatiestrategie voorgesteld, waarin jongeren via heldere en laagdrempelige routes kunnen instromen. Het is voor Tienskip randvoorwaardelijk om jongeren gelijke kansen te geven om de inhoud van EYC te bepalen. Doordat deze routes in veel gevallen ontbreken, terwijl er al wel inhoudelijke programma-ideeën liggen, kunnen we gelijke kansen op dit moment niet garanderen.[2]

[1] Tienskip heeft de negatieve afdronk op stuurgroep-niveau gedeeld. Hierbij is het gebrek aan 'routes' ook duidelijk aangehaald. Tijdspad EYC: 21 mei 2025

[2] In februari is de participatiestrategie, die jongeren centraal stelt in EYC, met de gemeente gedeeld. Op 26 februari is dit uitgebreid per mail toegelicht met een visualisatie.

In de door ons aangeraden strategie worden ook verschillende mate van betrokkenheid van jongeren aangegeven, variërend van het sporadisch leveren van input tot actief meeschrijven. Het hanteren van verschillende vormen van betrokkenheid zorgt ervoor dat jongeren op een laagdrempelige manier betrokken kunnen raken bij EYC. Binnen onze eigen organisatie werken wij ook met een vergelijkbare vorm, waardoor jongeren zich op termijn kunnen ontwikkelen tot een hoge mate van betrokkenheid en eigenaarschap. Belangrijker nog is dat er op deze manier duidelijke mogelijkheden ontstaan om meer te doen dan alleen input te leveren. Het verdiepen en samenwerken met jongeren in elke stap van het proces is dan ook het uitgangspunt van Code Young.[3] Omtrent de inhoudelijke plannen die er nu liggen, zijn tot nu toe twee verdiepende sessies georganiseerd. Er bestaan echter veel meer inhoudelijke programma-ideeën dan in deze sessies zijn besproken. Deze ideeën zijn verder uitgewerkt zonder gebruik te maken van voor jongeren vrij toegankelijke routes. Bij sommige programma-ideeën is het voor Tienskip bovendien niet te herleiden hoe jongeren actief hebben kunnen bijdragen aan de uitwerking ervan.

4.2 Baanbrekend proces boven eindproduct

Tienskip heeft de initiële opdracht teruggegeven, omdat de implementatie van de participatiestrategie en het integraal werken met Code Young niet heeft plaatsgevonden. De argumentatie in het statement is hierbij leidend. Hierbij zijn vrij toegankelijke routes randvoorwaardelijk voor jongeren om op verschillende niveaus van betrokkenheid mee te kunnen denken en doen.[4] Dat er nu inhoudelijk al duidelijk vorm wordt gegeven aan plannen, terwijl de participatiestrategie nog niet staat, zorgt ervoor dat een baanbrekend proces uit beeld dreigt te raken. De wijze die wij in dit document voorstellen, Route 2 is een manier om dit scheve fundament te herstellen. Met Route 2 herijken we het proces op de initiële doelstelling: het duurzaam en structureel betrekken van jongeren bij het vormen van plannen. Route 2 is gebaseerd op het initiële voorstel van Tienskip voor de participatiestrategie en richt zich op een baanbrekend proces, waarin de inhoud niet leidend is. Deze wordt immers door de jongeren zelf vormgegeven. Tienskip is ervan overtuigd dat we jongeren hiermee eigenaar maken van het titeljaar en de legacy die daaruit voortvloeit. Deze legacy was juist iets waar de jongeren in de verdiepende sessie zich zorgen over maakten bij het lezen van de inhoudelijke programma-ideeën.[5] Route 2 stelt voor om de legacy centraal te stellen, waarmee recht doen aan de opbrengsten van de verdiepende sessie en, bovenal, aan de inzet van actief betrokken jongeren.

Route 2 is een advies op basis van ruim tien jaar ervaring op het gebied van jongerenparticipatie in Leeuwarden. Tienskip stelt zichzelf beschikbaar om dit in de praktijk te brengen, aangezien wij ons graag inzetten voor jongeren in Leeuwarden. De gemeente is echter vrij om dit met een andere partner uit te voeren, mocht dit wenselijker zijn. De waarde van Route 2 zit niet enkel in de eindproducten die worden opgeleverd, maar juist in de duurzame strategie als een bakermat. Dit vormt de basis voor jongerenparticipatie in de toekomst.

In het onderstaande voorstel wordt toegelicht hoe deze strategie eruit ziet, welke werkwijze daarbij wordt gehanteerd, welke consequenties dit heeft voor Bid 3 en hoe dit wordt ingericht, zowel qua management als financieel. Route 2 is daarmee een gedetailleerde uitwerking van een proces, waarbij de inhoudelijke vormgeving en keuzes zoveel mogelijk bij jongeren zelf komen te liggen.

---

[3] Op 7 april (zoals ook terug te lezen in Tijdspad EYC) lanceert Tienskip de werkwijze Code Young. Met deze werkwijze werd ook opgeroepen om 'terug naar de tekentafel' te gaan en het proces centraal te stellen ten opzichte van een beoogd eindresultaat.
[4] De randvoorwaarden voor jongerenparticipatie zijn voor het toekennen van de initiële opdracht met de gemeente gedeeld.
[5] Op 15 augustus heeft een verdiepende sessie plaatsgevonden. Een uitgebreid rapport is in te zien.

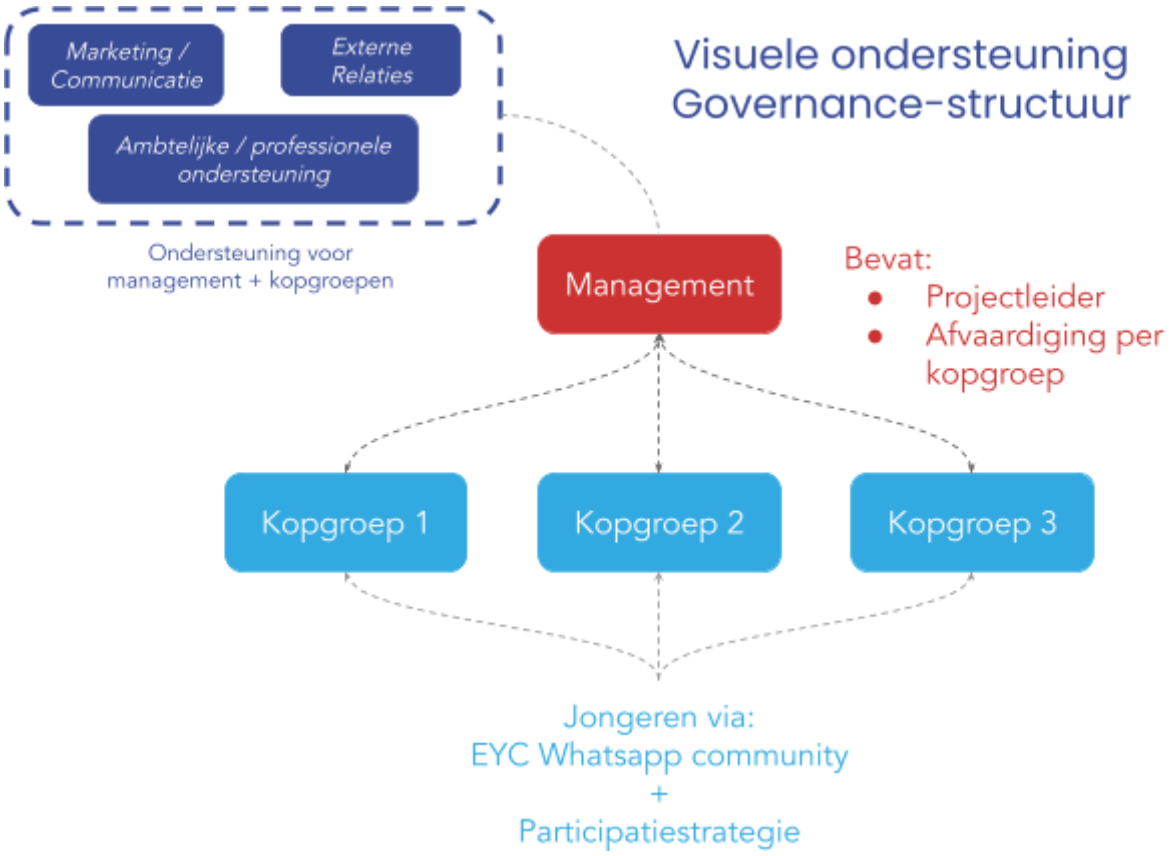
5. Governance- of managementstructuur

De basis voor EYC is helder: het is een project voor en door jongeren. Dit betekent echter niet dat het kaderloos is. Binnen de structuur kunnen door de gemeente of de gemeenteraad duidelijke kaders worden gesteld waar de organisatie zich aan moet houden. Wanneer partnerorganisaties een project beschikbaar stellen, geldt dit principe eveneens voor hen.

Jongeren krijgen een prominente rol binnen de managementstructuur van de organisatie. Het kan immers niet worden gesteld dat iets *voor en door* jongeren is, wanneer zij geen duidelijke rol hebben in de managementstructuur. Tegelijkertijd biedt een structurele plek in het management jongeren ook de mogelijkheid om kennis en vaardigheden op te bouwen.

Sterker nog: door jongeren op alle niveaus een plek te bieden binnen de organisatie, krijgen zij een unieke democratische ervaring. Dit biedt hen eigenaarschap en de kans om te ervaren wat het betekent om zelf initiatief te nemen en samen oplossingen te vinden. Deze twee uitgangspunten vormen tevens een mooie leidraad om de verschillende programma's aan te duiden.

Zelf initiatief nemen verwijst naar de programma's waarin (kleine) groepen jongeren met eigen ideeën komen en deze zelf willen ontwikkelen (ook wel het open programma). Samen keuzes maken heeft betrekking tot de overkoepelende programma's (ook wel het gecureerde programma). Hierbij maken jongeren gezamenlijk afwegingen om uiteindelijk tot een breed gedragen programma te komen. Deze democratische vaardigheden hebben een blijvend karakter en vormen daarmee een essentieel onderdeel van de legacy die dit proces nalaat.

5.3 Overkoepelende structuur

Jongeren vormen de kernpartner binnen European Youth Capital. Partnerorganisaties, zoals maatschappelijke organisaties, nemen een faciliterende of adviserende rol op zich. De dagelijkse gang van zaken wordt bewaakt door het management, dat primair gericht is op het waarborgen van samenhang binnen het programma. In dit management hebben zowel de jongeren als de gemeente Leeuwarden een vaste plek. De gemeente richt zich daarbij vooral op het bewaken van de meegegeven kaders, het inbrengen van expertise aan tafel en het toezicht op de financiële huishouding van EYC. Deze kaders worden in samenspraak met de gemeenteraad vastgesteld en kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het beschikbare budget en de omvang van de creatieve ruimte. Om volgens Code Young te werken, is het van belang dat deze kaders voor de start van het proces worden vastgesteld. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. Wij verwachten dat er voor het indienen van Bid 3 een eerste schets kan worden opgesteld in overleg met een afvaardiging van de raad.

Het management bestaat uit een allround projectleider en een jonge afvaardiging vanuit elke kopgroep (zie 5.3). Het is primair bedoeld om de cohesie binnen het totaalprogramma te bewaken. Bij zaken die faciliterend zijn aan het opmaken van programmering, zoals marketing, communicatie en externe relaties zal dit management worden ondersteund.

Maatschappelijke organisaties of partnerorganisaties vormen de basis voor inbedding in het maatschappelijk middenveld. Tegelijkertijd is het een doelstelling van de gemeente Leeuwarden om ook binnen deze organisaties jongeren structureel een plek te geven. Daarom wordt er ingezet op een *coalition of the willing*. Dit zijn partners die de doelstelling van EYC steunen en hun organisatie beschikbaar stellen om te dienen als platform (faciliterend). Daarnaast kunnen partnerorganisaties zelf programma-ideeën ontwikkelen, mits zij zich committeren aan de werkwijze van Code Young.

5.1 Zelf initiatief nemen: Youth in the lead

Tienskip hecht veel waarde aan een ruim open programma, waarin het nemen van initiatief centraal staat. Dit gebeurt nu al, doordat jongeren onder begleeiding hun eigen initiatieven kunnen ontwikkelen. Tienskip werkt hier ook actief aan met de *Tienskip Ereburgers*. Hoewel veel van de opzet zal blijven, is het belangrijk te onderzoeken hoe deze aanpak kan worden geintegreerd met het *Tienskip Ereburgerschap*. Daarmee voorkomen we dat trajecten naast elkaar bestaan. Tienskip heeft in de afgelopen maanden al pogingen gedaan om deze trajecten met elkaar te integreren, maar hiervan is nog beperkt gebruik gemaakt.[6] Wanneer deze integratie wel plaatsvindt, kan het open programma kosteloos gebruik maken van een aantal belangrijke verlengstukken.

Zo stelt Tienskip in dit geval de *Huiskamer voor Alledaagse Democratie* (opening 2026) beschikbaar voor initiatiefnemende jongeren. Deze fysieke plek fungeert als kenniscentrum van alledaagse democratie. Deze plek is tevens het kantoor van Tienskip en zal dienen als een inloopplek waar jongeren laagdrempelig kunnen werken aan hun initiatief. Tienskip kan hier bovendien hulpvragen rond het nemen van initiatief beantwoorden. De financiering voor deze huiskamer is al geregeld en kan gezien worden als een in-kind bijdrage van Tienskip.

Daarnaast heeft Tienskip een samenwerkingsverband met vele maatschappelijke partners, bedrijven en overheden die zich hebben gecommitteerd aan het *Tienskip Ereburgerschap*. Deze partners bieden hun hulp aan door op te treden als ambassadeur van initiatiefnemende jongeren. Zij stellen

[6] Tienskip heeft eerder aangeboden om Whatsapp-communities te koppelen en gebruik te maken van de start-budgetten die Tienskip al beschikbaar heeft. Lees hiervoor het Tijdspad.

bijvoorbeeld hun locaties of expertise beschikbaar voor jongeren om gebruik van te maken. Door een koppeling te maken tussen het *Tienskip Ereburgerschap* en jongeren die initiatief nemen via EYC, kunnen jongeren gebruikmaken van dit rijke maatschappelijke middenveld. Deze bijdragen van bedrijven en organisaties kunnen bovendien worden gezien als in-kind investeringen in EYC, wat positief is met het oog op cofinanciering.

5.2 Samen keuze maken: Kopgroepen

Vooral voor het overkoepelende programma is een duidelijke structuur noodzakelijk. Deze programma's zijn gebaseerd op overkoepelende thema's en richten zich op een brede groep jongeren. Het gaat om programma's met een duidelijk overstijgend karakter. De kopgroepen worden gevormd naar themalijnen die bewezen spelen onder jongeren. Voor de totstandkoming van deze themalijnen kan goed gebruik worden gemaakt van de input die reeds is opgehaald. De data van Tienskip (meer dan 7.000 respondenten in Leeuwarden) en de jongerenenquête van de gemeente Leeuwarden bieden hiervoor al een stevige basis. Thema's die vaak terugkomen zijn bijvoorbeeld het belang van ontmoeten, het gevoel van veiligheid en bestaanszekerheid/basisvoorzieningen.

Er is ruimte voor meerdere kopgroepen, waar jongeren zitting nemen. Omdat zij zich voor een langere periode aan dit traject commiteren, zullen zij op een passende manier worden vergoed. Tienskip verwacht hiervoor gebruik te kunnen maken van landelijke subsidieregelingen, die tevens als cofinanciering kunnen worden verantwoord.

Elke kopgroep krijgt daarnaast een kartrekker, die in dienst zal zijn van EYC. Naast jongeren wordt aan iedere kopgroep een of meerdere adviseurs gekoppeld. Dit zijn vertegenwoordigers van organisaties met relevante expertise, die structureel betrokken blijven. Deze adviserende partijen ontvangen een vergoeding voor hun bewezen diensten. De inhoudelijke rol van jongeren in deze kopgroep wordt verder toegelicht onder het kopje *betrekken & meedoen*.

Deze kopgroepen worden opgezet nadat de kaders en thematieken zijn vastgesteld. Voor de samenstelling wordt gebruikgemaakt van de activiteiten die onder *bereiken* zijn beschreven. Zoals onder *financiën* benoemd, blijven de proceskosten overzichtelijk, waardoor er in 2026 al veel ruimte is voor de uitvoering van programma's. Bij alle programma's wordt bovendien bekeken hoe deze voor participatie-doeleinden kunnen worden ingezet.

6. Participatiestrategie en werkwijze

Tienskip stelt voor om de participatiestrategie en de concrete werkwijze (Code Young) centraal te stellen in Bid 3. In plaats van het opsommen van programma-ideeën, presenteren we hier een volledige uitwerking van het participatieproces. De verdere inhoud zal door jongeren zelf worden bepaald.

De onderstaande participatiestrategie is gebaseerd op het voorstel dat Tienskip in februari heeft gedaan.[7] Deze participatiestrategie is een uitgebreid plan hoe jongeren kunnen worden bereikt en hoe zij op verschillende niveau's betrokken kunnen zijn bij de programma's van EYC. Uit eigen ervaring weet Tienskip dat deze tweeledigheid essentieel is: jongeren vormen immers een diverse groep die niet op één plek of via één aanpak bereikt kan worden. Onder de kop *Bereiken* gaan we hier op detailniveau op in. Daarnaast werkt Tienskip zelf met verschillende vormen en niveaus van

[7] In februari is de participatiestrategie, die jongeren centraal stelt in EYC, met de gemeente gedeeld. Op 26 februari is dit uitgebreid per mail toegelicht met een visualisatie.

betrokkenheid. Dit heeft geleid tot een levendig netwerk van 250 jonge vrijwilligers. Meer hierover volgt onder de kop *Betrekken en Meedoen*.

6.1 Bereiken

Jongeren zijn een moeilijke groep om intrinsiek gemotiveerd te maken. In 2019 organiseerde Tienskip een evenement op festivalterrein van Welcome to the Village waarbij jongeren inggingen over de toekomst van Fryslân. Dit was op intrinsieke motivatie. Ondanks het op het oog aantrekkelijke aanbod dat jongeren na het evenement gratis het terrein op mochten, kwamen er 'slechts' 40 jongeren op af. Dit is ook de reden dat Tienskip voor de reguliere evenementen gebruikmaakt van de belangrijkste vindplaats van jongeren, namelijk school. Jongeren bestaan uit diverse groepen, en moeten ook op verschillende manieren worden bereikt. Onder de participatiestrategie die in februari is voorgesteld worden de contouren al benoemd voor het bereiken van brede groepen op basis van verschillende leeftijden.[8] In route 2 zijn deze zaken verder doorontwikkeld en terug te vinden onder Tienskipdagen, het jongerenplatform en de participatiekalender.

Op basis van een inventarisatie met maatschappelijke partners en op basis van de feedback uit de gemeenteraad is ook gekeken hoe specifieke doelgroepen kunnen worden betrokken.[9] Deze groepen zijn naar voren gekomen, omdat er zorgen zijn geuit dat ze worden vergeten. Dit gaat over het aanspreken van jongeren-collectieven, thuiszitters en werkende jongeren.

6.1.1 Brede groep: Tienskip(dagen)

Tienskip beschikt over een groot eigen bereik, met jaarlijks zo'n 2.000 jongeren die deelnemen aan onze evenementen. Meer dan honderd jongeren uit Leeuwarden stromen na de Tienskipdagen door naar het *Tienskip Ereburgerschap*. Via een Whatsapp-community onderhoudt Tienskip contact met deze groep. Het gaat hierbij voornamelijk om jongeren van 15 tot 20 jaar, aangezien de Tienskipdagen in samenwerking met middelbare scholen en mbo's worden georganiseerd. De Tienskipdagen vinden inmiddels al ruim tien jaar plaats en vormen een belangrijke vindplaats om met jongeren in gesprek te gaan.

6.1.2 Brede groep: Het jongerenplatform

Op basis van een ingediende motie over jongerenparticipatie heeft Tienskip in het voorjaar van 2025 het jongerenplatform ontwikkeld.[10] Dit platform is ontstaan vanuit een oproep van de gemeente om te werken aan toekomstbestendige jongerenparticipatie, met bredere leeftijdscategorieën. Het bestaat uit meerdere faciliterende partijen met een groot bereik aan jongeren in andere leeftijdscategorieën (12 tot 16 jaar & 17 tot 23 jaar). Tienskip is één van deze partijen, waardoor ons netwerk hier al in is ingebed. Daarnaast maakt een breed netwerk van jongerenorganisaties deel uit van dit platform. In het najaar van 2025 vindt de eerste pilot plaats, waarbij de faciliterende partijen en het netwerk aan jongerenorganisaties worden ingezet om een brede groep jongeren te betrekken bij een (beleids)vraagstuk.

Dit warme netwerk (waarbij bewust gebruik wordt gemaakt van organisaties met betaalde krachten in dienst) kan ook worden ingezet om deze brede groep jongeren te bereiken, omdat de faciliterende

---

[8] In februari is de participatiestrategie, die jongeren centraal stelt in EYC, met de gemeente gedeeld. Op 26 februari is dit uitgebreid per mail toegelicht met een visualisatie.

[9] Tienskip heeft in oktober een sessie gefaciliteerd met maatschappelijke partners. Deze maatschappelijke partners hebben meegedacht in de profielen van jongeren. Hier is speciale aandacht besteed aan jongeren die vaak worden vergeten.

[10] In juli '22 is er een motie ingediend omtrent toekomstbestendige jongerenparticipatie. Op basis van deze motie is het jongerenplatform ontwikkeld.

partijen en jongerenorganisaties aan de voorzijde commitment aan dit platform hebben uitgesproken. Voor EYC kunnen hier oproepen in worden gedeeld om input op te halen of uitnodigingen worden gedeeld om actiever betrokken te zijn bij EYC (of een gedeelte ervan). De partners nemen een actieve rol aan om zaken die door het jongerenplatform gaan ook te promoten.

6.1.3 Brede groep: De participatiekalender

Natuurlijk houdt het netwerk niet op bij het jongerenplatform; er zijn tal van vindplaatsen die benut kunnen worden. Tienskip gelooft in de kracht van deze netwerken en heeft daarom een participatiekalender opgesteld.[11] Dit is een levend document waarin diverse organisaties zijn opgenomen. Hier worden evenementen benoemd die een rol kunnen spelen in de promotie van EYC. Deze agenda is leidend om samen met partners oproepen te delen. Op die manier kan EYC promotioneel onder de aandacht worden gebracht en kunnen uitvragen worden gedaan om input op te halen.

6.1.4 Specifieke groep: Collectieven van jongeren om de dorpen te bereiken

De faciliterende organisaties binnen het jongerenplatform maken veelal gebruik van scholen als vindplaats voor jongeren. Daarom is het leggen van verbindingen met onder andere sportverenigingen, jeugdhonken en cultuurverenigingen een logische volgende stap om het bestaande netwerk te verbreden. In het voorjaar van 2026 draait het Tienskip Innovatieteam een landelijke pilot met een nieuwe werkvorm, ontwikkeld in samenwerking met deze organisaties, om collectieven aan jongeren aan te spreken. Dit gebeurt via een uitdagingenspel, waarvoor bijvoorbeeld vriendengroepen of sportteams zich kunnen aanmelden. Door het uitvoeren van (maatschappelijke) opdrachten kunnen punten worden verdiend. Groepen die hoog eindigen op de ranglijst maken kans op prijzen die de doelgroep aanspreken. Het spel speelt in op het competitie- en groepsgevoel van jongeren. Op deze manier willen we jongeren spelenderwijs en via een minder dwingende omgeving dan school betrekken bij maatschappelijke vraagstukken. Doordat de aanpak zich richt op collectieven, bereiken we in één keer hele groepen jongeren, zoals sportteams of jongeren uit de dorpen.

Het uitdagingenspel wordt in het najaar van 2025 verder ontwikkeld door het Tienskip Innovatieteam en in het voorjaar van 2026 uitgevoerd. Het Innovatieteam fungeert als de broedplaats voor innovatie op het gebied van jongerenparticipatie. Hoewel de pilot nu nog landelijk is ingestoken, is Tienskip bij de keuze voor Route 2 bereid deze in Leeuwarden te laten plaatsvinden en toe te spitsen op European Youth Capital.

6.1.5 Specifieke groep: Thuiszittende en/of introverte jongeren

Om thuiszittende of introverte jongeren te bereiken kan gebruik worden gemaakt van de digitale wereld waar veel jongeren (uit leeftijdscategorie tot 16 jaar) zich toch al bevinden, zoals Minecraft. Tienskip wil in het voorjaar van 2026 een pilot draaien om te kijken of dit daadwerkelijk uitnodigend is voor thuiszittende en/of introverte jongeren. Deze pilot wordt samen met jongeren opgezet en gemonitord, zodat het vervolgens naar de wensen van jongeren wordt aangepast.

Momenteel ligt er een plan om een Minecraft server op te zetten, waar de online game-omgeving lijkt op de gemeente Leeuwarden. Minecraft is een spel waarbij je kan bouwen, dus ook de fysieke omgeving van de gemeente Leeuwarden zou kunnen ‘aanpassen’. Dit biedt jongeren de kans om op afstand en in redelijke anonimiteit van zich te laten horen. Initieel is dit idee door Tienskip bedacht om deze jongeren mee te laten denken over het vormen van de fysieke ruimte, maar met wat aanpassingen kunnen jongeren ook de thema’s die centraal staan in de kopgroepen behandelen.

[11] De participatiekalender is opgesteld op basis van input van vele maatschappelijke organisaties. Deze is niet vrij inzichtelijk, maar het moment dat het eindproduct is gedeeld met de partners is in te zien in het tijdspad.

Om de werelden van deze jongeren en de politiek wat verder te verkleinen, kunnen raadsleden of collegeleden in gesprek gaan met de jongeren. De jongeren kunnen deze 'leken' op het gebied van dit spel iets bijbrengen over de werking, terwijl de jongeren kunnen vertellen over hun visie op het vormen van Leeuwarden (of de thema's die centraal staan in de kopgroep).

Tijdens de pilot wordt dit getest en wordt er samen met jongeren gekeken naar mogelijke aanpassingen. Wellicht werkt deze werkvorm niet zoals gewenst en is het niet geschikt om als methode te gebruiken om jongeren te bereiken en betrekken. In dat geval kan er met de jongeren gekeken worden naar een vorm die beter aansluit bij de doelgroep thuiszittende en/of introverte jongeren.

6.1.6 Specifieke groep: Werkende jongeren

Niet alle jongeren zitten op school, want een gedeelte van de jongeren (zowel onder de achttien als daarboven) is al werkzaam. Om deze jongeren te bereiken kan er worden ingezet op een daadkrachtige sociale media campagne. Alhoewel sociale media natuurlijk niet uitsluitend bedoeld is voor deze doelgroep, benoemen we deze specifieke campagne. Er wordt hierbij een samenwerking gezocht met (grote) werkgevers die veel jonge mensen in dienst hebben. Hierbij hechten we extra waarde aan bedrijven die op eerste gezicht verder van EYC afstaan. Er wordt een reportage gemaakt van een 'werkdag van een werkende jongere in Leeuwarden', waarbij een jonge medewerker gevolgd wordt. Deze wordt gedeeld op de sociale media van EYC, wat een mooie manier is om de werkgever onder de aandacht te brengen. Als tegenprestatie biedt deze werkgever de ruimte aan zijn jonge medewerkers om gedurende één ochtend of middag verdiepend bezig te gaan met een thematiek omtrent EYC. Tijdens de Tienskipdagen merken wij dat het een prettige samenwerking is om ergens een dagdeel aan te besteden. Tienskip merkt dat jongeren zich hiermee aanmelden voor een vrijwillig vervolg. Dit kan laagdrempelig worden georganiseerd in het najaar van 2025.

6.1.7 Samenvatting

Er liggen veel verschillende onderdelen die een mooie kans vormen om jongeren te bereiken en onderdeel te maken van EYC. Sommige zaken, om een brede groep te bereiken, zijn al jaren onderdeel om jongerenparticipatie vorm te geven, zoals de Tienskipdagen en de *Tienskip Ereburgers*. Onder andere de participatiekalender en de eerder aangehaalde participatiestrategie zijn zaken die al zijn opgeleverd en kunnen worden gebruikt. In het verlengde hiervan en om een bredere leeftijdscategorie te bereiken, is het jongerenplatform ontwikkeld. Om goed gebruik te maken van de momenten die door verschillende partners worden georganiseerd (deze momenten zijn samengevat in de participatiekalender) zorgen we dat we geen mogelijkheden onbenut hoeven te laten.

Daarnaast zijn er vanuit verschillende organisaties tijdens meet-ups, maar ook meermaals in de gemeenteraad, zorgen geuit over het bereiken van specifieke groepen jongeren. Met de bovenstaande methodes willen we een aantal van deze doelgroepen extra aanspreken. Naast de genoemde groepen, is Tienskip zich bewust van de andere groepen jongeren die extra bereikt moeten worden, zoals nieuwkomers. Voor deze groepen zal Tienskip ook werken aan een manier om hen aan te spreken en te bereiken.

Tot slot valt of staat het bereiken van jongeren ook bij de manieren hoe zij verder betrokken kunnen worden. Een aantal van deze zaken bestond al of is al in gebruik, maar nog niet helemaal in werking gesteld. Onder de kop *betrekken & meedoen* lees je meer over hoe deze routes wel vorm kunnen krijgen.

6.2 Betrekken & meedoen: Verschillende niveaus van betrokkenheid

Betrokkenheid en meedoen binnen EYC zijn breed en divers. Door verschillende vormen van betrokkenheid aan te bieden, wordt het voor jongeren laagdrempelig om een bijdrage te leveren, op een manier die bij hen past. In programma's waar jongeren zelf de initiatiefnemer zijn (vergelijkbaar met open programma) is de betrokkenheid van jongeren duidelijk, want de jongeren zijn zelf de bron en uitvoerders van een idee. Voor de overkoepelende programma's (vergelijkbaar met gecureerd programma) is dit complexer, omdat deze programma's een brede groep jongeren moeten aanspreken. Daarom is hiervoor ook een duidelijke strategie voor de totstandkoming van dit overkoepelende programma essentieel. Zo is ook aan jongeren naderhand te verantwoorden hoe bepaalde keuzes tot stand zijn gekomen. Hierdoor zullen we ook meer aandacht in dit hoofdstuk besteden aan strategie omtrent dit overkoepelende programma.

6.2.1 Incidenteel betrokken: Van promotie tot participatie-moment

EYC wordt onder de aandacht gebracht bij een van de vindplaatsen, zoals het jongerenplatform of een maatschappelijke organisatie. Op deze manier ontstaat bekendheid met EYC: wat het is en waar het te vinden is op relevante momenten. Hoewel deze acties in eerste instantie promotioneel van aard kunnen zijn, bieden zij ook de mogelijkheid om input op te halen of verdiepende gesprekken met jongeren te voeren. Alleen in dat geval wordt gesproken van een participatiemoment.

6.2.2 Structureel bijblijven: Onze whatsapp-community

De whatsapp-community van EYC vormt de basis voor veel van de bezigheden. Dit is ook de centrale plek voor jongeren waar zij kunnen zoeken om meer informatie te krijgen over EYC. Tot er een fysieke inlooplocatie is gerealiseerd is dit ook de plek om vragen te stellen. Er liggen wel plannen om een fysieke inlooplocatie in 2026 te realiseren, genaamd de *Huiskamer voor Alledaagse Democratie*. Meer over deze huiskamer lees je in het hoofdstuk zelf initiatief nemen. In deze community zitten jongeren die hebben aangegeven (actief) op de hoogte te willen blijven van EYC. De bestaande whatsappgroep zal opgaan in deze community. Door middel van de announcement-chat, kunnen grotere berichten worden gedeeld. Deze groep vormt de snelweg voor EYC en is dan ook een belangrijke plaats om input op te halen onder een bredere groep. Voor jongeren die meer gezelligheid zoeken, kunnen subgroepen worden gemaakt waar meer ruimte is voor dialoog of het plannen van sociale evenementen.

Deze whatsapp-community zal ook worden uitgenodigd voor periodiek georganiseerde grotere verdiepende sessies. Tijdens deze sessies worden bijvoorbeeld plannen uit de kopgroepen in detail uitgebouwd, zodat ze kunnen meebeslissen volgens Code Young. Deze werkwijze hanteert Tienskip ook in de eigen organisatie, om zo de betrokkenheid bij deze bredere groep aan volgers te versterken. Door ook eenduidig te communiceren dat dit dé plek is om aan te haken bij EYC, maken wij duidelijk voor jongeren waar ze naartoe moeten om meer te weten.

6.2.3 Initiatiefnemende toppers: Jongeren die bezig zijn met hun eigen project

Tienskip begeleidt al sinds het ontstaan van de stichting jongeren naar een geslaagd eigen initiatief. De jongeren die binnen EYC bezig zijn met hun eigen initiatief, zullen een afgeschermde groepsapp hebben waar zij met groepsgenoten kunnen praten. Zo kunnen de jongeren die bezig zijn met hun eigen initiatief op de hoogte blijven van ontwikkelingen omtrent EYC in de breedste zin. De jongeren hebben, net als nu binnen EYC het geval is, de mogelijkheid om onder begeleiding/training en met een (start)budget hun initiatief uit te werken. Mochten deze zaken raken aan een van de overkoepelende programma's, dan wordt er gekeken of er een connectie gemaakt kan worden. Over het verdere aanbod aan initiatiefnemende jongeren, wordt er onder management meer over beschreven.

6.2.4 Actief meedoen: Kopgroepen voor overkoepelende thema's

Voor jongeren die niet alleen input willen leveren, maar ook actief willen bijdragen, zijn er verschillende kopgroepen die het mogelijk maken om mee te denken over het vormen van plannen. Dit gaat aan de hand van kopgroepen die gekoppeld worden aan thema's die voor jongeren het belangrijkste zijn. Zoals nu ook het geval is, kunnen jongeren actief betrokken zijn binnen het promotionele team of de organisatie van sociale activiteiten.

Met het bijdragen aan een kopgroep verwachten wij actieve deelname van de jongeren en zij zullen periodiek afspreken om hieraan te werken. Het bijdragen aan deze kopgroep is ook voor een bepaalde tijdsperiode, om zo continuïteit te waarborgen. Jongeren die hieraan bijdragen, moeten hiervoor ook een vorm van financiële compensatie krijgen. Afhankelijk van de grootte van een themagroep (qua aanmelding, maar ook qua breedte van het onderwerp) kan ervoor worden gekozen om themagroepen op te splitsen in meerdere kleinere groepen.

6.2.5 Wat gaan we anders doen dan nu?

De reden dat Tienskip de huidige opdracht heeft teruggegeven heeft voornamelijk te maken met dat op dit moment het te onduidelijk is hoe jongeren actief betrokken kunnen worden in het vormen van programma's. Tienskip heeft de participatiestructuur in februari opgesteld, maar deze is niet volledig benut. De participatiekalender is maar ten dele opgevolgd en voornamelijk gebruikt ter promotie. Afsluitend is er gedeeltelijk niet gewerkt aan de hand van de werkwijze die is afgesproken, namelijk Code Young. Het is voor Tienskip niet herleidbaar of deze voor alle inhoud is toegepast, wat één van de voorwaarden in Code Young is. Het ontbreken van inzicht in deze routes maakt het voor jongeren, die niet direct verbonden zijn aan een van de partnerorganisaties, moeilijker om bij te dragen. Doordat de routes die hierboven worden beschreven nu ontbreken, wordt het voor de jongeren in het algemeen onoverzichtelijk waar zij terecht kunnen. Door de door Tienskip ontworpen structuur als fundament te gebruiken, voorkomen we onduidelijkheid over participatiemogelijkheden in de toekomst.

6.3 Code Young: Jongeren betrekken in alle stappen

Code Young is een richtlijn die organisaties kan helpen om tot goede en duurzame jongerenparticipatie te komen. Code Young is opgesteld met de expertise die Tienskip op dit gebied heeft en de literatuur over jongerenparticipatie, waar 4 fases uit voortgekomen zijn. Met Code Young maak je heel bewust keuzes over jongerenparticipatie en bouw je vooraf aan een heldere strategie voor de participatie. Naast dat deze richtlijn binnen de gemeente zal worden toegepast, is deze ook gepresenteerd aan organisaties tijdens een meet-up voor EYC als dé manier van werken binnen EYC.[12] Code Young is dan ook de basis voor Route 2, maar vormt daarnaast een onderdeel van de legacy. Deze manier van werken wordt in aanloop naar het titeljaar meer toegepast, waardoor deze na het titeljaar ingebed is in besluitvorming. Zo zorgen we dat jongeren structureel en duurzaam worden meegenomen, ook na het titeljaar. Met Code Young geef je jongeren (structureel) een stem en verantwoordelijkheid, en creëren zij eigenaarschap.

Zoals bovengenoemd zijn er vier stappen (de vier B's) binnen Code Young: Beginnen, Bereiken, Beslissen en Borgen. Voor elke stap in Code Young hebben we een uitleg over wat de stap inhoudt, randvoorwaarden met toelichting of hulplijn en een #HoeDan?! die praktische handvatten biedt. Zo wordt het duurzaam betrekken van jongeren zo overzichtelijk mogelijk gemaakt. Hieronder volgt een korte toelichting per fase.

[12] Op 3 juni 2025 heeft deze meet-up over Code Young plaatsgevonden. Hier kan je meer over lezen in de tijdlijn.

6.3.1 Beginnen

Niet overal hoef je jongerenparticipatie op los te laten. Jongeren moeten wel mee willen denken over een thema, anders heeft de participatie weinig zin of betrek je alleen een groep met specifieke interesses. Om een bewuste keuze te maken over of je participatie moet toepassen en hoe deze er dan uit moet zin, zijn er een aantal randvoorwaarden opgesteld. Hiermee worden duidelijke kaders gesteld voor de jongerenparticipatie. Zo moet er bijvoorbeeld voldoende tijd zijn voor een uitgebreid participatietraject en moeten jongeren daadwerkelijk zeggenschap hebben (lees: meebeslissen over het eindproduct). Tienskip heeft een beslisboom die een organisatie inzicht kan geven of een participatietraject nodig en/of nuttig is. Wanneer een participatietraject van lage kwaliteit is, dan kan dit namelijk averechts werken.

6.3.2 Bereiken

Jongeren zijn niet één groep en dus moet je deze ook niet beschouwen als één groep. Daarom is het belangrijk om diversiteit in je bereik te hebben, om zo de verschillende meningen op te kunnen halen. Voor je het participatietraject daadwerkelijk in gang zet, moet er een strategie opgesteld worden die diverse groepen bereikt. Zo kom je namelijk tot een breed gedragen groep. Om een diverse groep te bereiken, kan een organisatie gebruik maken van de participatiekalender, om zo aan te sluiten bij vindplaatsen met specifieke doelgroepen. Ook kan er gebruik worden gemaakt van het netwerk waar het jongerenplatform over beschikt.

6.3.3 Beslissen

Dit onderdeel is waar het participatietraject daadwerkelijk plaatsvindt. Deze fase volgt de vorm van een zandloper: eerst wordt er breed input opgehaald bij de diverse groep die je met de eerder beschreven strategie bereikt. Vervolgens is er een verdiepende stap, waarin jongeren op zijn minst mogen meebeslissen. Jongeren kunnen zich hiervoor aanmelden via een open call. Tot slot wordt er opnieuw breed gecheckt bij dezelfde diverse groep die je met de eerder beschreven strategie bereikt. Ook in deze fase zijn randvoorwaarden van toepassing. De eerste voorwaarde luidt: jongeren creëren op zijn minst als gelijkwaardig partner samen met de organisator het product. De tweede voorwaarde is: een brede groep jongeren werkt op zijn minst samen met de partner om de inhoudelijke eindbeslissingen te maken over het product. Wanneer de organiserende partij hier hulp bij wil, kan de organisatie gebruikmaken van de zandlopermethode die Tienskip in 2024 ontwikkeld en getest heeft. Ook het jongerenplatform zal Code Young en deze zandlopermethode volgen.

6.3.4 Borgen

Tot slot, na de jongerenparticipatie is de borging hiervan een onmisbare stap. Deze stap kent twee kernwoorden: herleidbaarheid en verantwoording. Deze stap houdt in dat je de afspraken en kaders die je vooraf hebt opgesteld daadwerkelijk nakomt. Ook hier geldt weer dat je alles terugkoppelt aan de betrokken jongeren en verantwoording kan afleggen voor het gehele proces. Dit is enorm belangrijk, juist wanneer je moeilijke keuzes maakt, maar wordt toch vaak overgeslagen. Ook in deze stap zijn een drietal randvoorwaarden voor een goed proces geformuleerd. Kort gezegd moeten de drie onderdelen van de bovengenoemde zandlopervorm ofwel zwart-op-wit of herleidbaar genoteerd zijn. Dit zorgt voor een heldere terugkoppeling en een duidelijke route. Wanneer er afgeweken wordt van de eerder vastgestelde kaders, is dit niet erg zolang dit te verantwoorden is en gecommuniceerd wordt naar de jongeren.

7. Financiën

7.1 Inleiding

Het structureel en duurzaam betrekken van jongeren bij de ontwikkeling van gemeente Leeuwarden vormt een uitgangspunt binnen het gehele EYC-plan, inclusief de financiële inrichting. Om dit te

borgen, zetten wij nadrukkelijk in op het beperken van de proceskosten in de periode december 2025 tot en met december 2027. Zo blijft er meer ruimte binnen het budget om jongeren daadwerkelijk de regie te geven en kunnen maatschappelijke initiatieven al ruim vóór 2028 van start gaan. Deze keuze gaat gepaard met een realistische begroting: het proces blijft uitvoerbaar en verantwoord, ook binnen scherpere financiële kaders.

Tienskip doet geen uitspraak over de hoogte van het bedrag dat in 2028 vanuit de gemeente beschikbaar wordt gesteld voor EYC en de bijbehorende legacy. Het is aan de raad om dit bedrag vast te stellen. Vanuit dit besluit kan vervolgens het definitieve bid en het bijbehorende financiële kader worden opgesteld.

7.2 Cofinanciering binnen EYC

Daarnaast hecht Tienskip veel waarde aan cofinanciering binnen het gehele EYC-traject. Door bijdragen aan te trekken van partners uit de stad en regio wordt zichtbaar dat EYC niet slechts een gemeentelijke aangelegenheid is, maar een breed gedragen project is. Met het *Ereburgerschap van Tienskip* is al gebleken dat maatschappelijke organisaties en fondsen bereid zijn initiatieven van jongeren te ondersteunen. Deze lijn willen wij binnen EYC structureel voortzetten, via twee vormen van cofinanciering:

1. In-kind bijdragen via een digitaal platform
   Tienskip beschikt over samenwerkingen met maatschappelijke organisaties, waarmee organisaties in-kind bijdragen kunnen doen aan maatschappelijke initiatieven. Bij het maken van een koppeling met de *Tienskip Ereburgers* kan dit ook voor EYC worden ingezet. Tienskip wil werk maken van een online pagina waar jongeren hun maatschappelijke initiatief kunnen presenteren en aangeven welke middelen zij nodig hebben om dit te realiseren. Organisaties uit de stad en regio krijgen de mogelijkheid om hierop in te spelen met een in-kind bijdrage, zoals het beschikbaar stellen van een ruimte, materialen of bijvoorbeeld het schenken van gebruikt meubilair voor een ontmoetingsplek. Tienskip zet erop in dat dit platform ook na 2028 een rol krijgt binnen Leeuwarden.
2. Financiële bijdragen van derden
   Tegelijkertijd richten wij ons op bedrijven en (Europese) fondsen, met het verzoek maatschappelijke initiatieven van jongeren te adopteren. Tienskip heeft hier al ervaring mee, rondom haar *Tienskip Ereburgerschap*. Dit houdt in dat zij de kosten van een initiatief (deels) financieren en zich actief verbinden aan de realisatie ervan. Naast de al door de gemeente gedane subsidieaanvragen wil Tienskip ook onderzoeken hoe het Maatschappelijk Diensttijd-Traject (MDT) een rol kan spelen binnen EYC. Dit is vooral interessant om de bijdrage van jongeren in kopgroepen te kunnen voorzien van een passende vergoeding.

Door deze twee vormen te combineren ontstaat een evenwicht tussen laagdrempelige ondersteuning en substantiële financiële dekking. Op deze manier vergroten we de kans dat jongereninitiatieven niet alleen van de grond komen, maar ook daadwerkelijk blijvende maatschappelijke impact maken na 2028. Het bovenstaande is een aanvulling op de toezegging van verschillende maatschappelijke organisaties om financieel bij te dragen aan EYC.

7.3 Aansluiting bij bestaand beleid en financieringsstromen

De inzet binnen EYC sluit naadloos aan bij bestaande beleidsdoelen van de gemeente, onder meer op het gebied van jeugdparticipatie, cultuur en democratische vernieuwing. Daarbij maken wij bewust onderscheid tussen middelen die binnen EYC worden ingezet en middelen uit andere gemeentelijke of nationale financieringsstromen.

Zo wordt de ontwikkeling van het jongerenplatform, waarin jongeren structureel kunnen meepraten over beleid binnen de gemeente, bekostigd vanuit de middelen binnen het bestaande beleidskader democratische vernieuwing en niet vanuit het EYC-budget. Door deze koppeling ontstaat synergie tussen EYC en bestaand beleid, en wordt de gemeentelijke bijdrage aan EYC versterkt door parallelle investeringen die reeds elders in de begroting zijn voorzien.

7.4 Eigen bijdrage Tienskip

Daarnaast is Tienskip bereid als eerste een in-kind bijdrage te leveren. Mocht Route 2 door de gemeente worden gekozen, is Tienskip bereid om Bid 3 kosteloos te herschrijven zodat het in lijn ligt met Route 2. Op verschillende wijzen willen we de in-kind bijdrage van Tienskip in de komende tijd uitbreiden. Gezien Tienskip andere financiering heeft voor de *Huiskamer voor Alledaagse Democratie* kan deze kosteloos voor EYC worden ingezet. De begeleiding die wij initiatiefnemende jongeren bieden, vallen al onder de taakstelling van Tienskip in Leeuwarden. Dit kan dus, in goed overleg, breder worden getrokken dan alleen de *Tienskip Ereburgers*. Deze zaken zullen ongeacht het winnen van de titel in 2028 gebruikt kunnen worden.

8. Commitment Tienskip & Consequenties Bid 3

Tienskip zet zich graag in voor de ambities en doelstellingen van EYC. We snappen dat een keuze voor Route 2 gevolgen heeft voor het huidige proces. Mede daarom Tienskip is bereid om Bid 3 volledig en kosteloos uit te werken, mocht de gemeenteraad dit verzoeken. Dit gebeurt vóór de besluitvorming op 17 september 2025, zodat de raad tijdens deze raadsvergadering kan beschikken over een volledig en actueel document.

Dat het schrijven van Bid 3 in een kort tijdsbestek (van een week) kan, is mogelijk omdat de nadruk nog ligt op proces en strategie en niet op de inhoudelijke invulling van het programma. Die inhoud is nadrukkelijk voorbehouden aan de jongeren zelf. Na het opzetten van de structuur die genoemd is in de participatiestrategie en het bepalen van de kaders breekt er een fase aan, waarin *youth in de lead* centraal staat.

Bid 3 zal inzicht bieden in de voorgestelde processtructuur, de financiële kaders en de strategie voor baanbrekende jongerenparticipatie. Op deze manier zijn wij ervan overtuigd dat de jury kan beschikken over een solide voorstel, terwijl er tegelijkertijd ruimte blijft voor jongeren om de inhoudelijke lijnen zelf uit te werken na de besluitvorming. De ideeën en evenementen die tot nu toe in eerdere bids benoemd zijn, zullen niet worden weggegooid. Wel zullen deze ideeën in Bid 3 een geparkeerde status aannemen. Hiermee wil Tienskip zeggen dat de ideeën ter inspiratie kunnen dienen voor de verdere plannen, maar niet per definitie leidend hoeven te zijn.

9. Veelgestelde vragen (FAQ) over valkuilen en kansen

We snappen dat Route 2 enige vragen kan oproepen. Hier een aantal vragen die we verwachten en al van tevoren beantwoorden. Mochten er verdere vragen zijn, kan je altijd contact met ons opzoeken via jeppe@tienskip.nl. Deze beantwoorden we graag!

I. Waarom kan Route 2 niet worden gerealiseerd in het huidige EYC-proces?

We achten het niet haalbaar om in het huidige EYC-proces deze Route 2 te implementeren. Tienskip heeft meermaals voorstellen gedaan om dit wel te regelen, maar dat heeft niet het gewenste effect gehad. Randvoorwaardelijk aan deze participatiestrategie is dat er pas inhoudelijk kan worden gebouwd als er kaders zijn gesteld (bijvoorbeeld door raad), de structuur voor deze strategie staat en

er commitment is onder alle betrokken partners. Deze volgordelijkheid kan in het EYC-proces nu niet meer worden gevolgd. Meer hierover lees je in onze onderbouwing.

II. Waarom kan Route 2 niet vanaf december de manier van werken worden?

Er liggen op dit moment al inhoudelijke programma ideeën. De routes waarlangs jongeren hebben kunnen meedenken en de mate van hun betrokkenheid zijn niet duidelijk. Voor Tienskip voelt het als een scheef fundament om wel gebruik te maken van Route 2, dat juist *youth in the lead* wil bewerkstelligen, terwijl niet herleidbaar is of de initiële ideeën ook op die manier tot stand zijn gekomen. Meer hierover lees je in onze onderbouwing.

III. Waarom bevat dit plan geen hoofdstuk inhoud?

Met Route 2 gaan we voor *youth in the lead*. Dit betekent dat de inhoudelijke programma's worden opgezet volgens Code Young: breed input ophalen, verdiepend uitwerken met jongeren en vervolgens breed checken. Omdat de structuren binnenkort ruimte bieden om jongeren inhoudelijk mee te nemen in de vorming van programma's, verwachten wij dat de inhoud snel verder vorming zal krijgen.Alle bovenstaande plannen richten zich op het neerzetten van een duidelijke structuur en zijn in onze ogen faciliterend van aard om een baanbrekend proces mogelijk te maken. Route 2 is daarmee procesmatig opgezet. De inhoud wordt in de komende periode door de jongeren zelf bepaald.

IV. Wat wordt er gedaan met de inhoud die tot op heden is opgehaald?

De inhoudelijke plannen die tot nu toe zijn bedacht en uitgewerkt, worden niet weggegooid maar vormen een mogelijke basis voor verdere ontwikkeling. Tienskip zal een duidelijke samenvatting maken van alle inhoudelijke ideeën en deze meenemen in de uitwerking die plaatsvindt binnen Route 2. Meer informatie over de participatiestrategie en de uitgebreide structuur is hier te vinden. De consequenties voor Bid 3 worden hier nader toegelicht.

V. Hoe bewaak je dat jongeren niet afhaken bij de keuze voor Route 2?

Herleidbaarheid is een hoeksteen van Code Young en staat centraal in Route 2. Dit maakt het voor de jongeren die tot nu toe hebben meegedacht inzichtelijk wat er met hun input is gedaan. Waar dit in Route 1 niet mogelijk was, biedt Route 2 wel de mogelijkheid om deze herleidbaarheid te garanderen.

Daarnaast hebben jongeren in de verdiepende sessie aangegeven zich zorgen te maken over de legacy van de huidige programma-ideeën.[13] Het proces dat Tienskip in Route 2 heeft uitgewerkt, vormt een duidelijke bouwsteen voor iets dat ook na het titeljaar blijvende waarde heeft in Leeuwarden. Daarmee wordt recht gedaan aan de zorgen die jongeren hebben uitgesproken.

VI. Wat heeft Route 2 voor effect op de kansen bij de Europese jury?

De jury heeft zorgen geuit over het management van EYC en het beperkte aandeel van jongeren daarin. Route 2 stelt jongeren centraal en geeft hen een prominente rol in alle facetten van EYC, inclusief het management. Meer hierover is in het onderdeel management terug te vinden.

Daarnaast merkte de jury op dat er nog te weinig concrete, inhoudelijke plannen zichtbaar zijn. Hoewel er in Route 2 geen programma-ideeën centraal staan, wordt juist in detail beschreven hoe het participatieproces wordt ingericht. Daarmee kan in de aanloop naar het titeljaar stap voor stap worden aangetoond hoe jongeren centraal staan en eigenaarschap over de inhoud krijgen. Meer informatie over de participatiestrategie en de uitgebreide structuur is hier opgenomen.
Tienskip kan op dit moment moeilijk inschatten of het sterk wijzigen van het bid ten opzichte van eerdere versies gevolgen heeft voor de kansen.

[13] Op 15 augustus heeft een verdiepende sessie plaatsgevonden. Een uitgebreid rapport is in te zien.

VII. Wat zijn de financiële consequenties voor Route 2?

Tienskip stelt zichzelf beschikbaar om Bid 3 te herschrijven in lijn met Route 2. Dit gebeurt kosteloos. Indien de titel wordt gewonnen, blijft het proces ruim binnen de eerder gestelde kaders. Tienskip zal hierbij samen met de gemeente sterk inzetten op cofinanciering via de twee eerder beschreven vormen. Meer hierover is in het onderdeel financiën terug te vinden. Mocht de titel niet worden toegekend, dan stelt Tienskip voor samen met de gemeente te onderzoeken hoe onderdelen van de plannen alsnog kunnen worden uitgevoerd.

VIII. Wat wordt de rol van de huidige kernpartners?

In Route 2 zijn jongeren kernpartners. Organisaties die willen bijdragen aan de doelstellingen van EYC treden toe tot de *coalition of the willing*: partners die de missie van EYC steunen en hun organisatie beschikbaar stellen als faciliterend platform. Daarnaast kunnen partnerorganisaties eigen programma-ideeen ontwikkelen, mits zij zich committeren aan de werkwijze van Code Young. De huidige kernpartners kunnen een faciliterende of adviserende rol vervullen op hun specifieke expertisegebieden, bijvoorbeeld gekoppeld aan de verschillende kopgroepen. Voor deze inzet dient financiële compensatie beschikbaar te zijn.

IX. Wat houdt Route 2 in voor de rol van Tienskip?

Route 2 is ontwikkeld om het EYC-proces te veranderen en de initiële rol van Tienskip gelijk te houden. De rol van Tienskip kan in dit geval hetzelfde blijven, want het proces is zo vormgegeven dat het aan de randvoorwaarden voor duurzame jongerenparticipatie kan voldoen. Route 2 is in dit geval het herijken van het EYC-proces met de doelstelling die wordt geambieerd met EYC. Tienskip neemt graag de verantwoordelijkheid om deze plannen in de praktijk te brengen, maar de gemeente is vrij om een andere partner te betrekken bij de uitvoering.

X. Zal Tienskip het Bid ondertekenen in Route 2?

Ja, Tienskip zal het bid ondertekenen wanneer er sprake is van een betekenisvolle nieuwe opdracht. In het geval van Route 2 geeft Tienskip bovendien aan Bid 3 te kunnen herschrijven vóór de besluitvorming in de gemeenteraad op 17 september.

XI. Wat betekent Route 2 voor de jongeren die nu in de community zitten?

De jongeren uit de bestaande community zullen een blijvende rol spelen binnen EYC. Sterker nog, er kan een duidelijkere structuur worden ingericht waarin zij kunnen bijdragen. Dit biedt nieuwe kansen voor deze jongeren om actief betrokken te raken binnen EYC. Zo worden kopgroepen geïnstalleerd die zich gaandeweg richten op een specifiek maatschappelijk thema. Daarnaast komen er werkgroepen die verantwoordelijk zijn voor het organiseren van sociale activiteiten en promotiewerkzaamheden.